

A literatura medieval

A PROSA MEDIEVAL

Lingua Galega e Literatura I

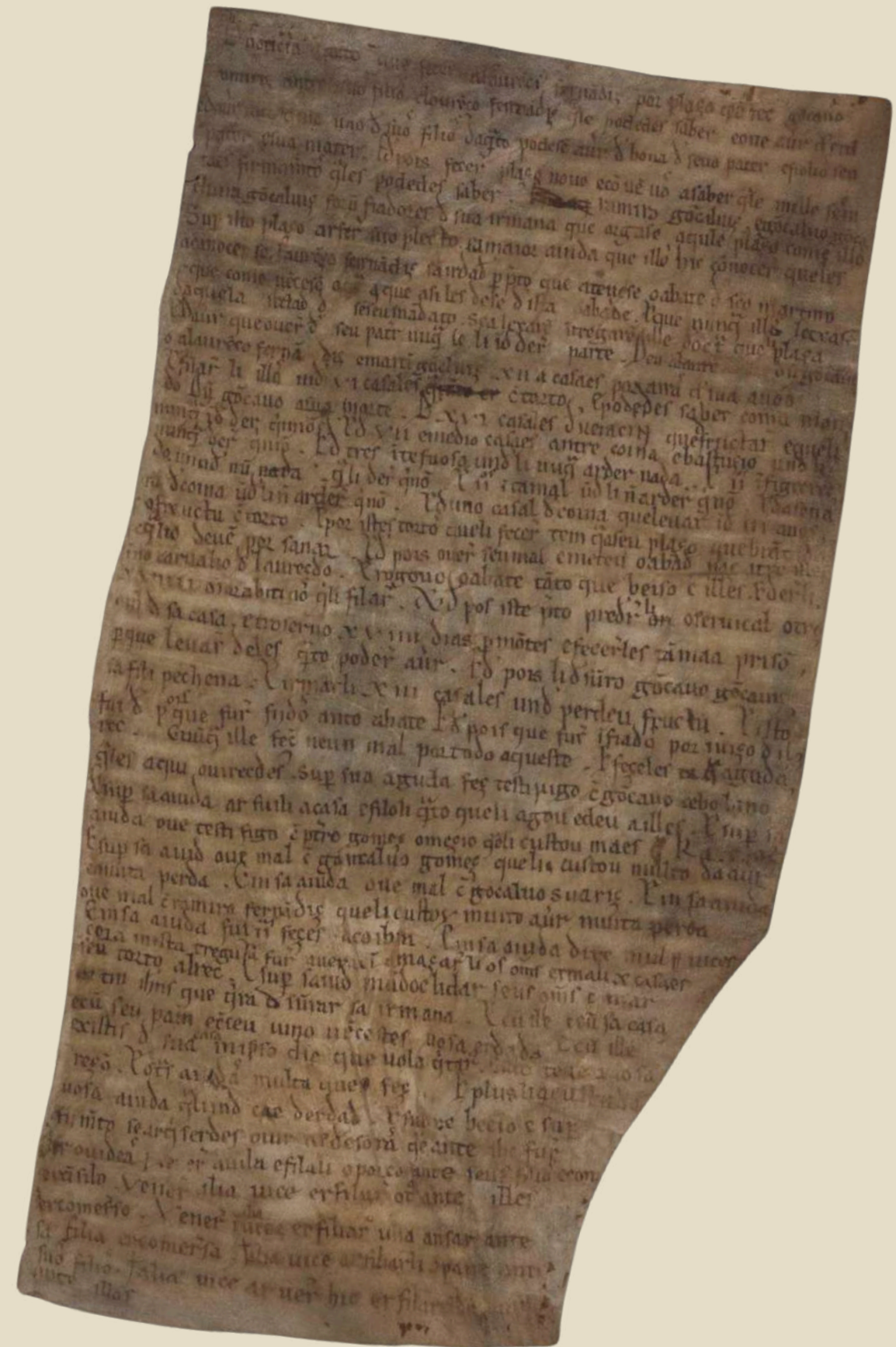

OS PRIMEIROS TEXTOS

A noticia do Torto (1214?)

Documento no que Lourenço Fernandes da Cunha
fai un relatorio das malfeitorías feitas polos fillos
de Gonzalo Ramires.

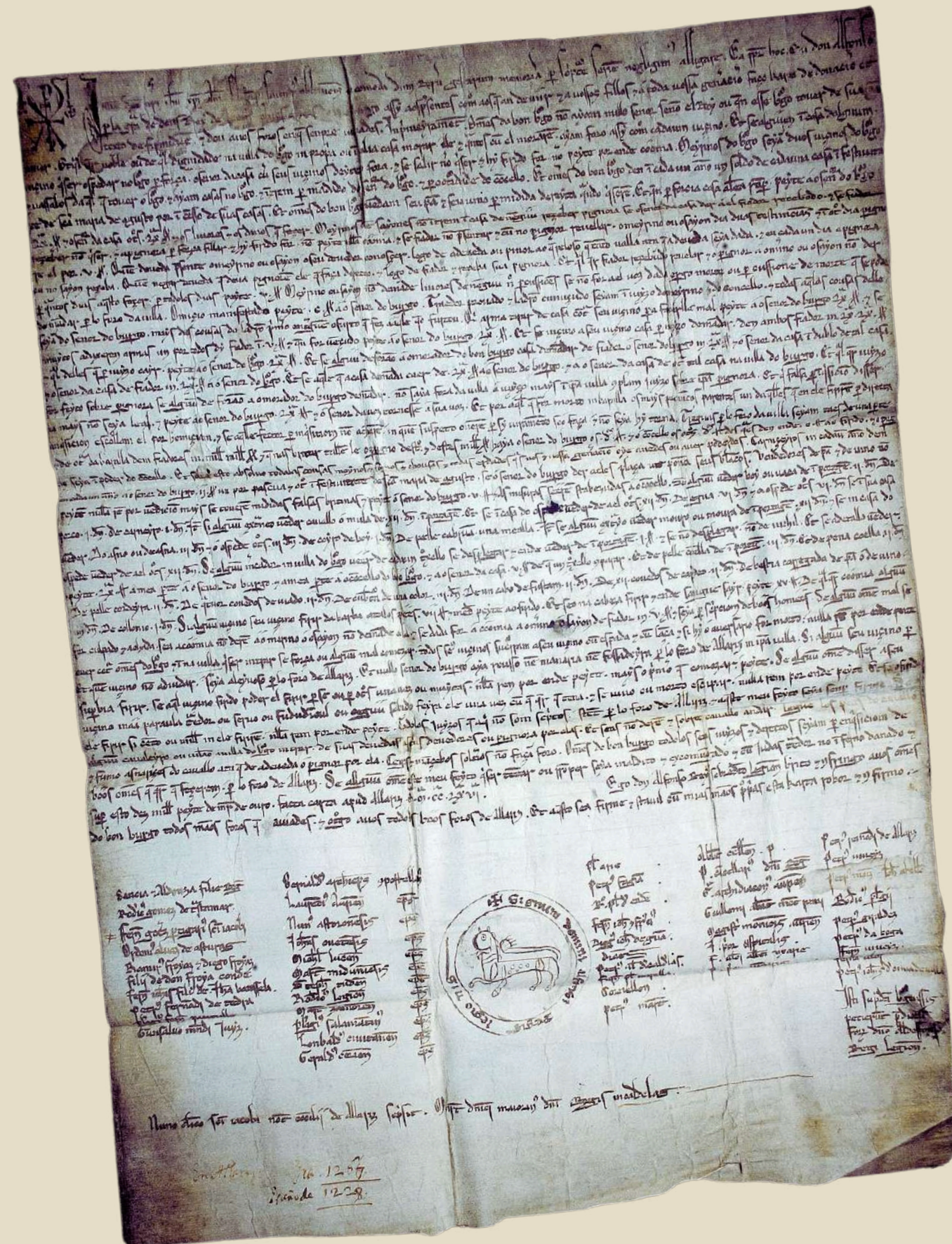
Foi atopado no mosteiro de Vairãoao norte do
Porto.

OS PRIMEIROS TEXTOS

Foral do Burgo de Castro Caldelas (1228)

Documento no que o rei Afonso VIII outorga aos cidadáns de Allariz os seus foros e regula o seu réxime.

A PROSA DE FICCIÓN

Segundo Jean bodel, poeta francés do século XIII, eran tres as materias ou temáticas dignas de tratamento literario:

01

Ciclo da Bretaña

Narracións sobre o rei Artur e os cabaleiros da Mesa Redonda

02

Ciclo de Troia

Narracións de orixe gracolatina, especialmente arredor da guerra de Troia

03

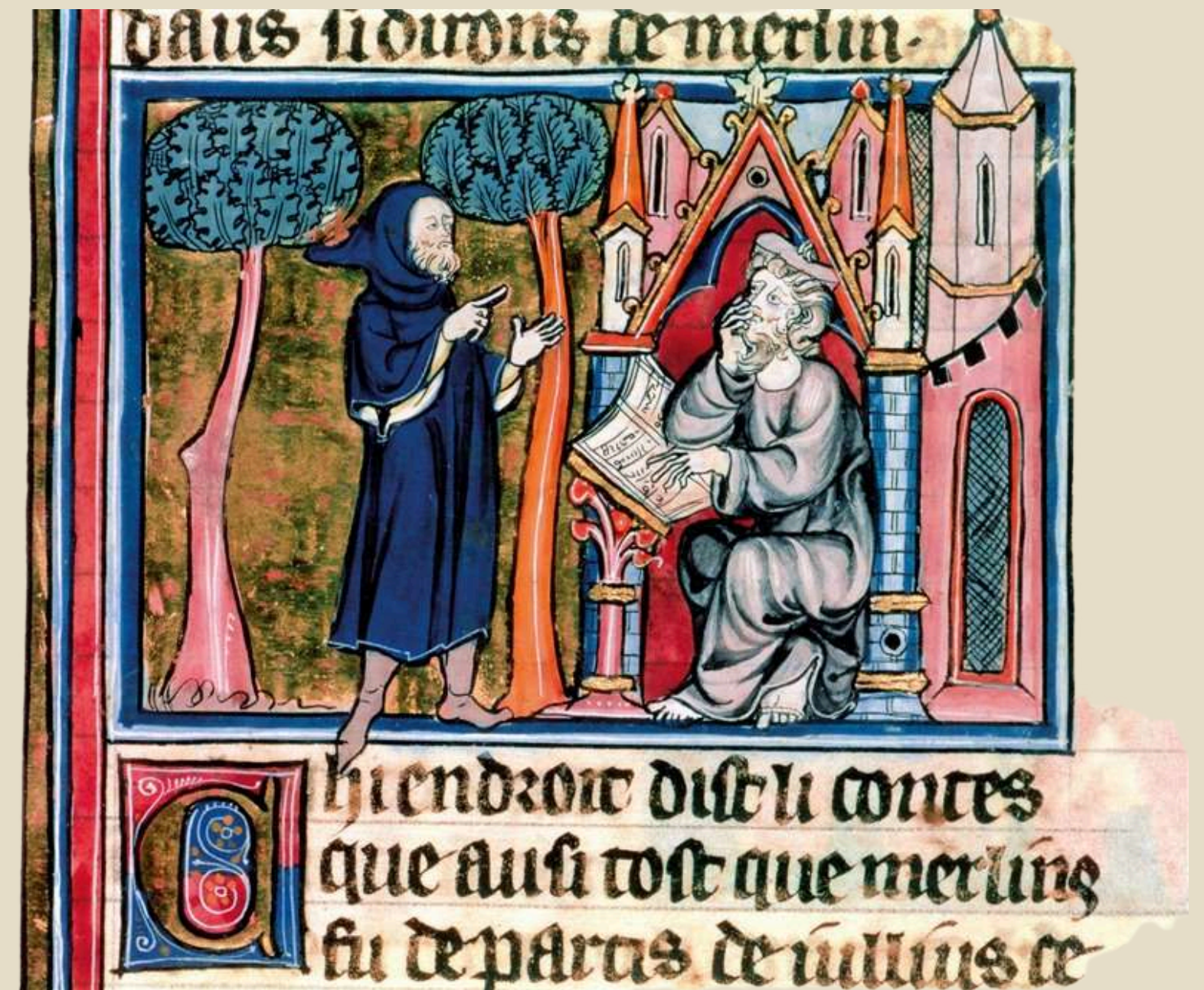
Ciclo carolinxio

Historias procedentes dos cantares de xesta sobre Carlomagno, rei dos francos.

A MATERIA DE BRETAÑA

A definitiva expansión para a narrativa artúrica procede da obra de Chrétien de Troyes, que levou adiante o seu labor entre 1160-1190.

Entendemos a Materia de Bretaña (ou ciclo artúrico) como a combinacións de lendas procedentes das illas británicas, das que saen personaxes do rei Artur, a raíña Xenebra, o mago Merlín etc., co inevitable verniz do cristianismo, tanto por certos elementos da trama como polo contido moralizante.

A MATERIA DE BRETAÑA

Na actualidade conservamos tres textos en galego-portugués que fan referencia a este ciclo.

Ademais, conservamos outras referencias artúricas en galego-portugués, entre as que destaca un fragmento do Libro de Tristán —referido a este cabaleiro da Mesa Redonda— datado no século XIV.

01

Estoria do santo Graal

É tamén coñecido como o Libro de Xosé de Arimatea. O texto relata as orixes do Graal, dando noticia dos poderes sobrenaturais que nel concorren.

02

Libro de Merlin

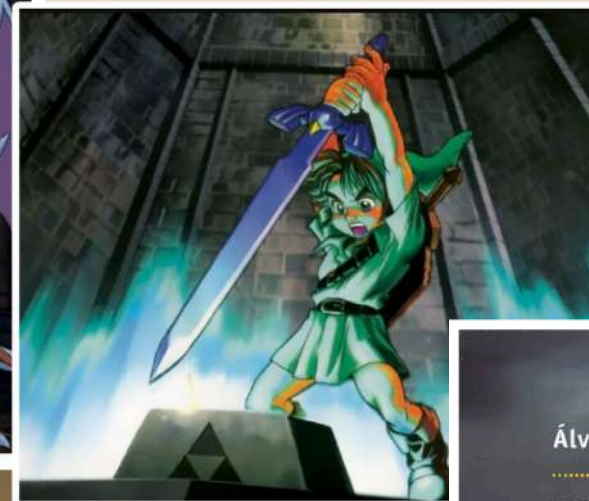
Xira arredor da figura do célebre mago e das súas profecías sobre o Graal. Conservamos apenas uns fragmentos procedentes do século XIV.

03

Demanda do santo Graal

Demanda do santo Graal. Refire as aventuras dos cabaleiros da Mesa Redonda na procura do vaso sagrado.

A MATERIA DE BRETAÑA

A MATERIA DE TROIA

A guerra de Troia —cantada por Homero— estaba entre aqueles episodios que Jean Bodel consideraba dignos de tratamento literario.

Durante a Idade Media non foron a Iliada e a Odisea os textos fundamentais acerca da lenda troiana. Foron dúas falsificacións, o Ephemeris belli troiani e mais De exidio Troiae historia, os alicerces do ciclo clásico ou troiano que, en todo caso, tivo na figura do poeta francés Benoît de Sainte-Maure, arredor de 1165, o seu verdadeiro propagador.

01

Crónica troiana

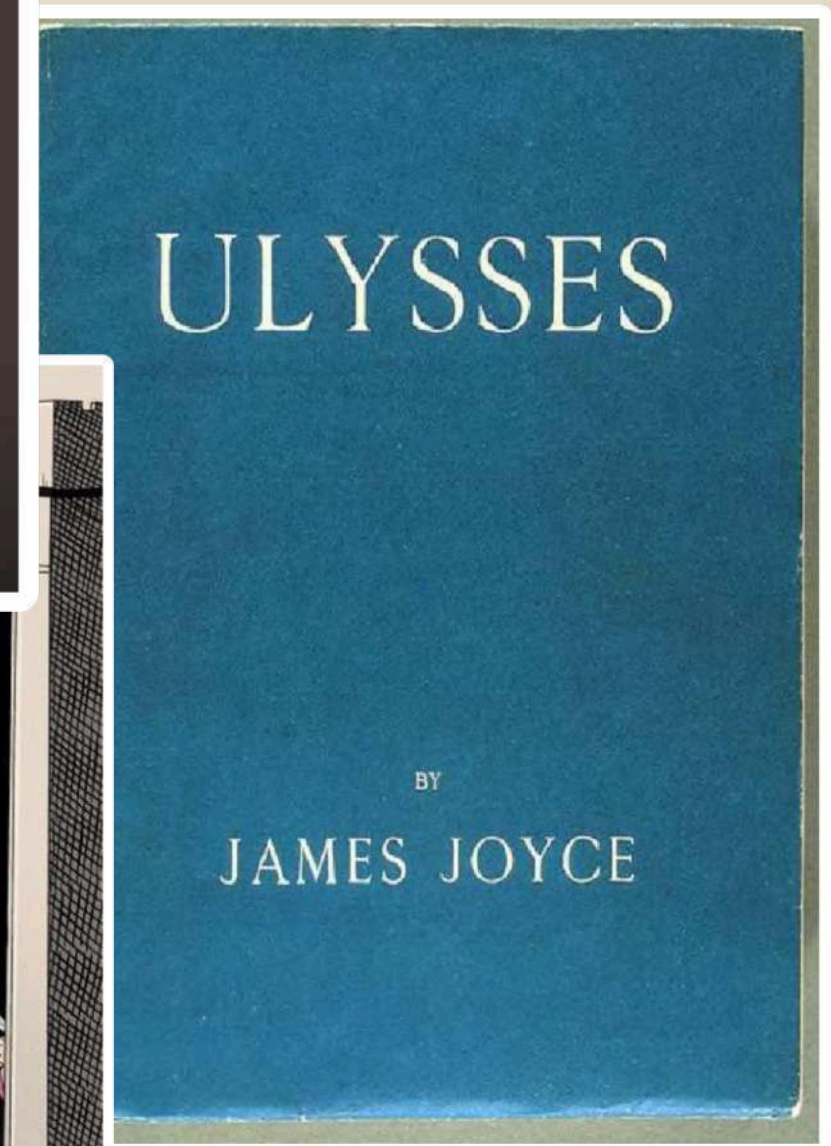
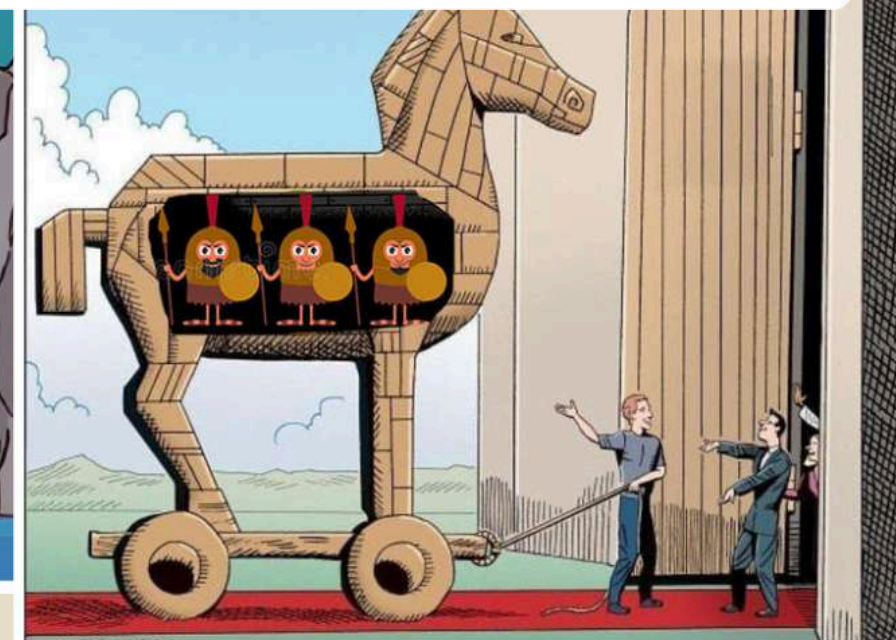
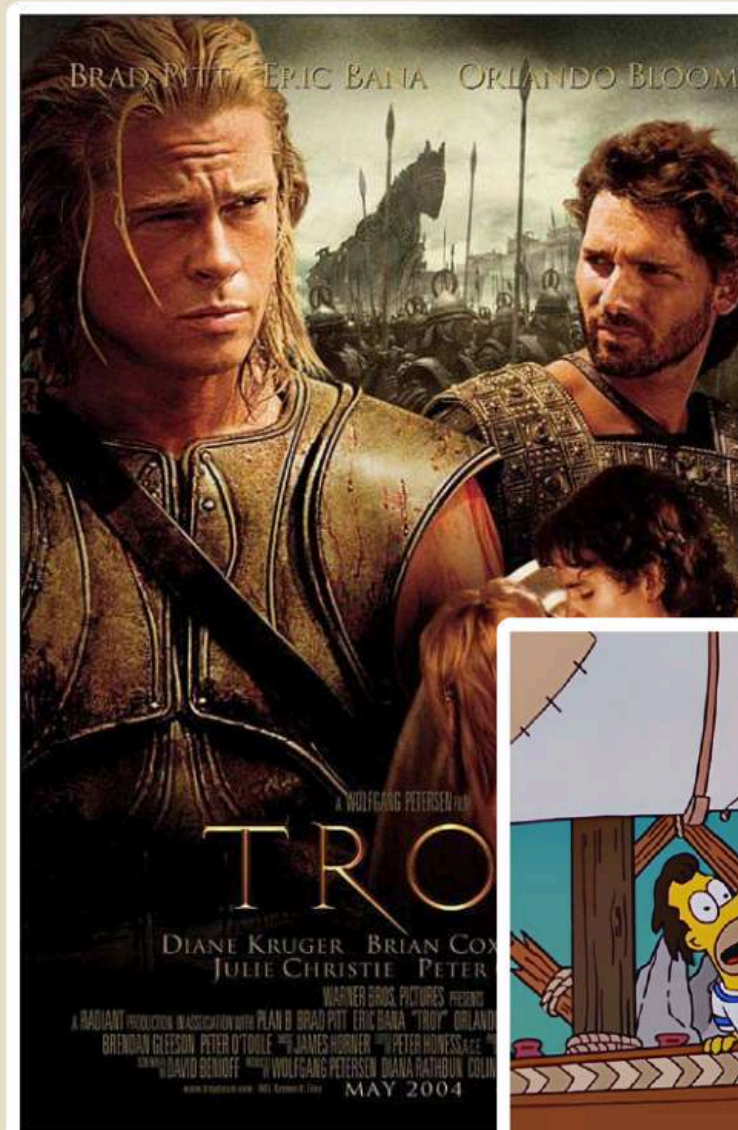
Consiste nunha obra rematada, no século XIV, por parte do capelán dos condes de Andrade, Fernán Martís.

02

Historia troiana

Estamos diante dun texto bilingüe, con partes en castelán e partes en galego, datado no século XIV.

A MATERIA DE TROIA

O CICLO CAROLINXIO

As diversas fazañas e aventuras relacionadas co mundo do emperador Carlos Magno adquiriron unha dimensión tal durante a Idade Media que un bo número de estudosos fala mesmo da existencia dun denominado ciclo carolinxio.

En galego-portugués non se conserva ningún texto que trate exclusivamente a materia do rei dos francos, pero si contamos cun episodio deste ciclo incluídos no libro dos Miragres de Santiago.

A HAXIOGRAFÍA

As actas dos mártires constitúen a orixe da haxiografía, isto é, a narración dos milagres levados a cabo por santos e beatos.

O texto máis relevante son os Miragres de Santiago, redactado a fins do século XIV ou comezos do XV, que en realidade é unha tradución incompleta do Liber Sancti Jacobi ou Códice calixtino, manuscrito latino do s. XII.

Os Miragres inclúense o relato de varios milagres realizados polo apóstolo Santiago á beira da narración da translación da cabeza de Santiago Alfeo, das heroicidades de Carlos Magno na Península ou a presenza dunha «Guía de Peregrinos» coa descrición da catedral e mais da cidade da Compostela.

A PROSA HISTORIOGRÁFICA, XURÍDICA E DIDÁCTICA

Como acontece noutras latitudes, os primeiros textos coñecidos, de carácter historiográfico, xorden entre nós en latín. Porén, a partir de mediados do XIII ou comezos do XIV, rexistramos a presenza dunha historiografía redactada en galego-portugués.

Así, contamos con obras como a Crónica xeral e mais a Crónica de Castela, coñecida tamén como Crónica xeral galega e datada no século XIV.

Outros textos medievais galego-portugueses, igualmente de carácter historiográfico, son a Xeral historia, a Crónica galega de 1404 ou a Crónica de Santa María de Iria.

Finalmente, posuímos tamén outro conxunto de obras de carácter xurídico ou didáctico, entre as cales cabe citar os diferentes fragmentos de traducións de As sete partidas ou o Tratado de albeitaría.